

Nr 451.

Av herr Wiklund i Stockholm m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 66, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1943 (nr 444) om tillståndstvång för byggnadsarbete.

Enligt inhämtad upplysning har byggnadskvoten avseende kyrkor, församlingshem, krematorier, kyrkogårdar m. m. för 1950 fastställts till 5 milj. kronor, vilket innebär en ökning med 2 milj. kronor jämfört med föregående år. Av dessa 5 milj. kronor skola 1,8 milj. kronor användas till begravningsplatsers iordningställande och 0,7 milj. kronor till krematorier och församlingshus. Av återstående 2,5 milj. kronor få 2 milj. kronor användas till statskyrkor och 0,5 milj. kronor till frikyrkliga gudstjänstlokaler (härvid medräknas även Evangeliska fosterlandsstiftelsens lokaler). Ingen nybyggnad av kyrkor medges. För icke-offentliga samlingslokaler av mera profant slag har byggnadskvoten för 1950 bestämts till 6 milj. kronor (4 milj. kronor för 1949) fördelad enligt följande:

Folkets hus	3,75	milj. kronor	
Bygdegårdar	0,75	»	»
Ordenshus	0,75	»	»
Övriga lokaler + reserv	0,75	»	»
	<hr/>		
	Summa	6,00	milj. kronor

Av dessa sifferuppgifter framgår att kyrkolokaler tilldelats en lägre byggnadskvot än icke-offentliga, profana samlingslokaler. En rättvisande jämförelse mellan dessa kvoter fordrar emellertid, att man bortser från kvoten för begravningsplatser, vilka intaga en särställning, vartill motsvarighet helt saknas på det profana området. Deras anordnande är dessutom ofta helt ofrånkomligt. Från den »kyrkliga» byggnadskvoten bör alltså dragas 1,8 milj. kronor för att få fram en lämplig kvotsiffra att jämföra med kvoten för samlingslokaler av ovan angivet slag. Mot 3,2 milj. kronor (5 — 1,8) till kyrkliga och frikyrkliga lokaler samt krematorier stå då 6 milj. kronor till profana lokaler av icke-offentlig karaktär (strängt taget borde även kvoten för krematorier frånräknas den »kyrkliga» kvoten). Icke ens härigenom får man emellertid fram en riktig jämförelse, då ju statskyrkor äro offentliga lokaler, under det att de samlingslokaler av icke-kyrklig art, som ovan avses, tillhöra vissa folkrörelser och sålunda icke äro att anse som i vanlig mening offentliga. Av detta skäl finns visst fog för att jämföra kvoten för dessa samlingslokaler och kvoten för *frikyrkliga* lokaler, som ju

i nyssnämnda avseende intaga en likartad ställning som folkets hus, bygdegårdar, ordenshus etc. Då stå 6 milj. kronor, varav 3,75 milj. kronor enbart till folkets hus, mot 0,5 milj. kronor.

Av det anförda framgår, att den beslutade byggnadskvoten till frikyrkolokaler är avsevärt lägre än till andra samlingslokaler av icke-offentlig karaktär. Häremot vore i och för sig icke något att invända, om behovet av reparationsarbeten beträffande frikyrkolokaler i någon mån täcktes med den medgivna byggnadskvoten. Så är emellertid icke förhållandet. Enligt av missionssekreteraren Richard Larsson verkställd beräkning behöva enbart för Svenska missionsförbundets del reparationer för minst 0,62 milj. kronor per år (sannolikt avsevärt mer) utföras å detta förbunds församlingar tillhörande kyrkor och missionshus, vilkas värde kan uppskattas till minst 50 milj. kronor. Därtill komma motsvarande kostnader för baptistsamfundets, metodistkyrkans, frälsningsarméns, pingströrelsens etc. gudstjänstlokaler. En avsevärt större byggnadskvot för frikyrkolokaler erfordras alltså redan för att hålla dessa byggnader i stånd. Mångenstädes föreligger också stort behov av nybyggnader.

Enligt vår mening bör på grund av en viss förbättring i det ekonomiska läget utrymme finnas för en ökning av byggnadskvoterna i allmänhet utöver nu fastställda kvoter. Den i finansplanen beräknade varulagerökningen å 300 milj. kronor är sannolikt för stor. En ökning av byggnadskvoterna med förslagsvis 100 milj. kronor synes därför vara möjlig.

Under sådana förhållanden anse vi att byggnadskvoten för kyrkor enkanerligen frikyrkliga gudstjänstlokaler nu bör kunna ökas. Det torde vara svårt att verkställa en »rättvis» fördelning av kvoterna för profana och religiösa samlingslokaler. En sådan fördelning fordrar i varje fall att bedömningsgrunder först fastställas (såsom en kvotering i relation till exempelvis medlemsantalet i nykterhetsrörelsen vad det gäller ordenshus och motsvarande antal i frikyrkorörelsen vad frikyrkolokaler beträffar). Vi avstå därför från att påyrka en omprövning av fördelningen av byggnadskvoterna inom tillståndsbudgetens ram för att därigenom bättre tillgodose viktiga byggnadsbehov av kyrkliga och frikyrkliga ändamål. Den ökning av kvoten för dessas tillgodoseende, som vi anse önskvärd och nödvändig, bör i stället ske genom den vidgning av ramen för denna budget, som vi anse nu vara möjlig.

Frikyrkorörelsen har under kriget och därefter visat stor solidaritet mot samhället bland annat genom att dess lokaler i icke obetydlig omfattning använts för militära ändamål. Den stundom gjorda invändningen mot ökad byggnadskvot till frikyrkolokaler att dessa kunna begagnas endast för speciella ändamål innebär en viss överdrift. Dessa lokaler ha på många håll fått en relativt mångsidig användning och utom för att tillgodose militära behov bl. a. använts som provisoriska skollokaler. Frikyrkorörelsen, vars samhällsgagnande betydelse är allmänt omvittnad, har därför rätt att få skäligen del av de lättnader i byggnadsregleringen, som kunna ifrågakomma.

Med stöd av vad sålunda anförts få vi hemställa,
 att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition
 nr 66 angående fortsatt giltighet av lagen om tillståndstvång
 för byggnadsarbete ville förordna ökning av den byggnads-
 kvot, som fastställts för byggnadsarbeten för religiösa ända-
 mål, i första hand för frikyrkolokaler.

Stockholm den 28 februari 1950.

		<i>Daniel Wiklund.</i>
<i>K. Gust. Wirtén.</i>	<i>Olof Hammar.</i>	<i>Gust. Mosesson.</i>
<i>Oscar Andersson.</i>	<i>Ruben Swedberg.</i>	<i>Axel Gustafsson</i> i Borås.
<i>Sven Gustafson</i> i Göteborg.	<i>A. Widén.</i>	<i>Wald. Svensson.</i>
<i>Erik Rosén.</i>	<i>Sven Antby.</i>	<i>Johan Ahlsten.</i>
<i>Filip Kristensson</i> i Osby.	<i>Edvin Jacobsson</i> i Igelsbo.	<i>O. E. Sandberg</i> i Böle.

Nr 452.

Av herr **Nolin m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr
 66, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av
 lagen den 30 juni 1943 (nr 444) om tillståndstvång
 för byggnadsarbete.

(Likalydande med motion i Första kammaren nr 371.)

Stockholm den 28 februari 1950.

		<i>C. Oscar Nolin.</i>
<i>Eric Nilsson,</i> Svalöv.	<i>Carl Östlund.</i>	<i>Jean Braconier.</i>
